

Per què «no es pot» menjar carn el Divendres Sant?

L'església ha imposat durant dècades un precepte que ha passat de ser molt seguit a anar caient en l'oblit

Via Vrucis de Viladrau Foto: Adrià Costa

La Quaresma havia estat, fins no fa massa temps, una època de l'any diferent de la resta. Significava un canvi d'actitud i de manera de viure que, durant set setmanes, afectava els costums i fins i tot la forma de menjar. Les prohibicions alimentàries han estat durant dècades els preceptes més coneguts i característics de les setmanes posteriors a Carnaval, establerts en base al sacrifici i penitència que s'havia de fer per preparar la Setmana Santa.

Aquesta abstinència imposada per l'església i que la societat ha anat seguint cada cop menys val també, i sobretot, pel Divendres Sant. Menjar carn està prohibit, si bé l'origen d'aquest costum no acaba d'estar clar.

De fet, hi ha diverses versions que expliquen els motius d'aquesta tradició. En destaquen dues: algunes fonts asseguren que la carn representa el cos de Crist crucificat, mentre que d'altres diuen que la prohibició de menjar-ne a es fonamenta amb l'argument que es volia evitar qualsevol vessament de sang animal el dia de record a la mort de Crist. Fa dècades, no complir els preceptes era falta o pecat i, per tant, calia confessar-se. Això, ha anat passant avall en els darrers temps.

Actualment pot semblar que tot això no era tan sacrifici, però durant les èpoques de precarietat econòmica, la carn com la botifarra o la cansalada eren una font calòrica que complementava molts plats; haver-ne de prescindir significava menjar un altre tipus d'escudella, que es feia amb fesols, api, col i cigrons. Tot i això, segons recull el *Costumari català* de Joan Amades (https://ca.wikipedia.org/wiki/Costumari_Catal%C3%A0) , "les carnisseries no notaven gaire el canvi, ja que l'abstinència era només un dia a la setmana i n'estaven dispensats els malalts, les embarassades i les parteres".

Butlla per menjar carn els divendres

Les butlles eren uns documents que es compraven a l'església als inicis de la Quaresma per poder menjar carn i derivats en els dies d'abstinència. En aquests fulls hi anaven impreses tota mena d'explicacions sobre la Quaresma i la Setmana Santa. Es van utilitzar abans de la Guerra Civil i van minvar el seu ús a partir de la dècada dels 40.